

Nội dung bài viết

1. [Giải bài tập SGK Bài 20 Lịch Sử 11 trang 123](#)
  1. [Câu 1 trang 123 SGK Lịch Sử 11:](#)
  2. [Câu 2 trang 123 SGK Lịch Sử 11:](#)
2. [Lý thuyết Bài 20 Lịch Sử 11 \(Ngắn gọn\)](#)

Hướng dẫn giải bài tập SGK bài 20 Lịch sử 11. Tổng hợp lời giải hay của các câu hỏi trong sách giáo khoa nằm trong nội dung chương trình giảng dạy bộ môn Sử lớp 11. Mời các em tham khảo bài viết dưới đây.

Giải bài tập SGK Bài 20 Lịch Sử 11 trang 123

Câu 1 trang 123 SGK Lịch Sử 11:

Dựa vào nội dung bài học, lập bảng hệ thống kiến thức(theo mẫu) về phong trào kháng chiến chống Pháp của nhân dân ta từ năm 1858 đến năm 1884.

Lời giải:

Giai đoạn	Diễn biến chính	Tên nhân vật tiêu biểu
1858 – 1862	<ul style="list-style-type: none"> - Khi Pháp tấn công Đà Nẵng, Gia Định, nhân dân đã cùng triều đình chống giặc, là thất bại âm mưu “đánh nhanh, thắng nhanh” của Pháp. - Khi Pháp đánh chiếm ba tỉnh miền Đông, nhân dân đã bất chấp lệnh bãi binh của triều đình, tiếp tục lập căn cứ kháng Pháp, gây nhiều tổn thất cho địch. 	Trương Định, Nguyễn Trung Trực, Võ Duy Dương, ..
1863 – trước 1873	<ul style="list-style-type: none"> - Sau Hiệp ước 1862, Pháp tiếp tục đánh chiếm 3 tỉnh miền Tây, phong trào kháng chiến của nhân dân Nam Kỳ phát triển, nhiều trung tâm kháng chiến được xây dựng: Đồng Tháp Mười, Tây Ninh, Bến Tre, Rạch Giá, Hà Tiên,.... 	Trương Quyền, Nguyễn Hữu Huân, Nguyễn Trung Trực, Phan Tôn, Phan Liêm...
1873 - 1884	<ul style="list-style-type: none"> - Pháp 2 lần tấn công Bắc Kỳ, nhân dân sát cánh cùng triều đình, đào hào, đắp lũy, lập các đội dân binh ... chống giặc. - Pháp thiệt hại nặng ở hai trận Cầu Giấy 	Hoàng Tá Viêm, Trương Quyền, Lưu Vĩnh Phúc, Phạm Văn Nghị ...

Câu 2 trang 123 SGK Lịch Sử 11:

Những nguyên nhân nào khiến cho cuộc kháng chiến chống Pháp xâm lược của quân dân ta từ năm 1858 đến năm 1884 thất bại?

Lời giải:

Một là: Triều đình không có đường lối kháng chiến đúng đắn, tư tưởng lại thiên về chủ hoà, không đoàn kết với nhân dân, bạc nhược trước sức mạnh của kẻ thù. Triều đình nhà Nguyễn phải chịu trách nhiệm chính trong việc để mất nước ta vào tay thực dân Pháp.

Hai là: Nhân dân yêu nước, chiến đấu anh dũng nhưng các cuộc kháng chiến diễn ra lẻ tẻ, tự phát, dễ bị thực dân Pháp từng bước đàn áp.

Ba là: Tương quan lực lượng chênh lệch, đặc biệt là sự chênh lệch về trang bị vũ khí. Quân Pháp tinh nhuệ, được trang bị vũ khí hiện đại, hơn hẳn về trình độ tác chiến và tổ chức quân đội.

Lý thuyết Bài 20 Lịch Sử 11 (Ngắn gọn)

I. THỰC DÂN PHÁP TIẾN ĐÁNH BẮC KÌ LẦN THỨ NHẤT (1873). KHÁNG CHIẾN LAN RỘNG RA BẮC KÌ.

1. Tình hình Việt Nam trước khi Pháp đánh Bắc kì lần thứ nhất

a. Chính trị

- Tiếp tục thực hiện chính sách “bế quan tỏa cảng”.

- Nội bộ triều đình chia thành hai phái: chủ hoà và chủ chiến ⇒ khiến lòng dân li tán.

- Một số quan lại, sĩ phu yêu nước đề xướng cải cách, canh tân đất nước, triều đình nhà Nguyễn tiếp nhận các ý kiến canh tân, song thực hiện nửa vời, thiếu kiên quyết (ví dụ: cử người sang phương Tây học kĩ thuật, của người vào Nam học tiếng Pháp,...) ⇒ hầu hết các đề nghị cải cách đều không được thực hiện.

b. Kinh tế: kiệt quệ.

c. Xã hội

- Đòi sống các tầng lớp nhân dân khó khăn.

- Các phong trào đấu tranh chống lại triều đình của nhân dân Việt Nam diễn ra sôi nổi.

2. Thực dân Pháp đánh chiếm Bắc kì lần thứ nhất (1873)

* Âm mưu: xâm chiếm Bắc Kì, mở rộng chiến tranh xâm lược ra cả nước.

* Thủ đoạn:

- Phái gián điệp ra Bắc điều tra tình hình bố phòng của Việt Nam.
- Lôi kéo các tín đồ công giáo làm lạc, kích động họ nổi dậy chống phá triều đình, hình thành đạo quân nội ứng cho cuộc xâm lược sắp tới.
- Bắt liên lạc với Giăng Duy-puy ⇒ hậu thuẫn cho Duy-puy gây rối ở Hà Nội.

* Hành động xâm lược:

- Viện cớ giúp triều đình nhà Nguyễn giải quyết vụ lái buôn Duy-puy đang gây rối ở Hà Nội, Pháp đem quân xâm chiếm Bắc Kỳ.
- Ngày 5/11/1873, Gác-ni-ê đem quân tới Hà Nội.

Gác-ni-ê

- Ngày 19/11/1873, Gác-ni-ê gửi tới hậu thư cho Nguyễn Tri Phương – Tổng đốc thành Hà Nội, yêu cầu giải tán quân đội, nộp vũ khí và cho Pháp đóng quân trong nội thành. Không đợi trả lời,

ngày 20/11/1873, Pháp chiếm thành; sau đó mở rộng đánh chiếm Hưng Yên, Phủ Lí, Hải Dương, Ninh Bình, Nam Định.

Pháp tấn công thành Hà Nội lần thứ nhất (1873)

3. Phong trào kháng chiến ở Bắc Kỳ trong những năm 1873 – 1874

- Quan quân triều đình chiến đấu anh dũng, song không ngăn được bước tiến của địch:

+ Khi Pháp đánh thành Hà Nội, 100 binh lính đã chiến đấu và anh dũng hi sinh tại ô Quan Chưởng.

Ô Quan Chương (Hà Nội)

+ Tổng đốc Nguyễn Tri Phương chỉ huy quân sĩ chiến đấu dũng cảm; thành Hà Nội thất thủ, quân triều đình nhanh chóng tan rã; Tổng đốc Nguyễn Tri Phương bị trọng thương, khi rơi vào tay địch, ông đã khước từ sự chạy chữa của Pháp, nhịn ăn cho tới chết,...

- Hành động xâm lược của Pháp khiến nhân dân Việt Nam vô cùng căm phẫn. Nhân dân tiếp tục chiến đấu quyết liệt, làm nên chiến thắng vang dội tại Cầu Giấy (21/12/1873).

- Thất bại trong trận Cầu Giấy ⇒ Pháp hoang mang, lo sợ, hoảng hốt, tìm cách thương lượng với triều Huế

⇒ 15/3/1874, Hiệp ước Giáp Tuất được kí kết, theo đó, triều Huế nhượng hẳn 6 tỉnh Nam Kỳ cho Pháp, Việt Nam “chiều” theo đường lối ngoại giao của Pháp, Pháp được tự do buôn bán và được đóng quân tại những vị trí then chốt ở Bắc Kỳ.

⇒ Hiệp ước Giáp Tuất gây nên làn sóng bất bình trong nhân dân. Cuộc kháng chiến của nhân dân chuyển sang giai đoạn mới: vừa chống Pháp vừa chống triều đình phong kiến đầu hàng.

II. THỰC DÂN PHÁP TIẾN ĐÁNH BẮC KÌ LẦN THỨ II. CUỘC KHÁNG CHIẾN Ở BẮC KÌ VÀ TRUNG KÌ TRONG NHỮNG NĂM 1882 – 1884.

1. Quân Pháp đánh chiếm Hà Nội và các tỉnh Bắc Kỳ lần thứ hai (1882 – 1883)

* Nguyên nhân: - Từ những năm 70 của thế kỉ XX, nước Pháp chuyển sang giai đoạn đế quốc chủ nghĩa. Yêu cầu về thị trường, nguyên liệu, nhân công và lợi nhuận đặt ra cấp thiết => Thực dân Pháp ráo riết xúc tiến âm mưu xâm lược toàn bộ Việt Nam.

* Thủ đoạn:

- Phái gián điệp ra Bắc điều tra tình hình bố phòng của Việt Nam.

- Vu cáo triều đình nhà Nguyễn vi phạm Hiệp ước Giáp Tuất để lấy cớ kéo quân ra Bắc.

* Hành động xâm lược

- Ngày 03/04/1882, Đại tá Ri-vi-e đổ bộ lên Hà Nội.

- Ngày 25/4/1882, Pháp gửi tối hậu thư cho Hoàng Diệu, yêu cầu giao thành trong ba tiếng đồng hồ. Chưa hết hạn, quân Pháp đã nổ súng chiếm thành, sau đó chiếm mỏ than Hồng Gai, Quảng Yên, Nam Định.

2. Nhân dân Hà Nội và các tỉnh Bắc kì kháng chiến

- Quan quân triều đình và Tổng đốc Hoàng Diệu anh dũng chiến đấu bảo vệ thành Hà Nội. Khi thành mất, Hoàng Diệu tự vẫn. Triều Nguyễn hoang mang, cầu cứu nhà Thanh.

- Nhân dân ta dũng cảm chiến đấu chống Pháp:

- + Các sĩ phu không tuân lệnh triều đình, tiếp tục tổ chức kháng chiến.
- + Quân dân ta tích cực chiến đấu, gây cho Pháp nhiều khó khăn, tiêu biểu là trận Cầu Giấy lần hai (19/5/1883).

Trận Cầu Giấy lần thứ hai (19/5/1883)

III. THỰC DÂN PHÁP TẤN CÔNG CỬA BIỂN THUẬN AN. HIỆP ƯỚC 1883 VÀ HIỆP ƯỚC 1884.

1. Quân Pháp tấn công cửa biển Thuận An.

- Sau thất bại trong trận Cầu Giấy lần thứ hai, Pháp càng cố gắng quyết tâm xâm lược Việt Nam.
  - Lợi dụng Tự Đức mất, triều đình lục đục vua Tự Đức mất, Pháp quyết định đánh thẳng vào Huế, buộc triều Nguyễn phải đầu hàng.
- ⇒ Ngày 18/8/1883, Đô đốc Cuốc-bê chỉ huy chiếm các pháo đài ở cửa Thuận An. Đến chiều tối 20.8.1883, toàn bộ cửa biển Thuận An lọt vào tay giặc.

2. Hai bản hiệp ước 1883 và 1884. Nhà nước phong kiến Nguyễn đầu hàng.

- Nghe tin Pháp tấn công Thuận An, triều Huế xin đình chiến, kí Hiệp ước Hắc-măng (1883).

* Nội dung của Hiệp ước Hắc-măng:

+ Việt Nam đặt dưới sự “bảo hộ” của Pháp. Nam Kỳ là thuộc địa từ năm 1874 nay mở rộng ra đến hết tỉnh Bình Thuận, Bắc Kỳ (bao gồm cả Thanh – Nghệ - Tĩnh) là đất bảo hộ, Trung Kỳ do triều đình quản lí.

+ Đại diện của Pháp ở Huế trực tiếp điều khiển ở Trung Kỳ. Mọi việc giao thiệp của Việt Nam với nước ngoài đều do Pháp nắm giữ.

+ Về quân sự: triều đình phải nhận các huấn luyện viên và sĩ quan chỉ huy của Pháp, phải triệt hồi binh lính từ Bắc Kỳ về kinh đô, Pháp được tự do đóng quân ở Bắc Kỳ, toàn quyền xử trí quân Cờ Đen.

+ Về kinh tế: Pháp kiểm soát toàn bộ các nguồn lợi trong nước.

- Sau hiệp ước Hác-măng, triều đình ra lệnh giải tán các phong trào kháng chiến nhưng những hoạt động chống Pháp ở Bắc Kỳ vẫn không chấm dứt. ⇒ Để chấm dứt chiến sự, từ tháng 12/1883, Pháp tiến hành các cuộc hành quân nhằm tiêu diệt các toán nghĩa binh chống Pháp.

- Ngày 6/6/1884, Pháp kí với triều Nguyễn hiệp ước Pa-tơ-nôt, căn bản dựa trên Hiệp ước Hác-măng nhưng sửa chữa một số điều nhằm xoa dịu dư luận và mua chuộc thêm những phần tử phong kiến bán nước đầu hàng.

⇒ Việt Nam trở thành thuộc địa của thực dân Pháp.

►► **CLICK NGAY** vào đường dẫn dưới đây để tải lời giải bài tập sách giáo khoa Lịch Sử 11 Bài 20: Chiến sự lan rộng ra cả nước. Cuộc kháng chiến của nhân dân ta từ năm 1873 đến năm 1884. Nhà Nguyễn đầu hàng chi tiết, ngắn gọn bản file pdf hoàn toàn miễn phí từ chúng tôi.